After-Life-Conservation plan for

"Linaküla-Säärekülа"

period 2013-2022

Foto: Cäthrin Valm

SISUKORD

SISUKORD 2
PROJEKTI JA PROJEKTIALALA KIRJELDUS 2
1. PROJEKTI JOOKSUL TEOSTATUD TEGEVUSED 3
2. ALA LOODUSKAITSELINE SEISUND 9
2.1 Liigid 9
2.2 Elupaigad 10
3. VAJALIKUD TEGEVUSED TULEVIKUS 11
3.1 Seisundi säilitamiseks vajalikud tegevused 11
3.2 Kaitse tulemuslikkuse hindamine 13
ENGLISH SUMMARY 14
Kasutatud allikad 15
LISAD 16
LISA 1 – Projekti lõpus (2012.a.) hooldatav ala 16

PROJEKTI JA PROJEKTIALALA KIRJELDUS

Läänemere rannikulõugaste elupaigakomplekside taastamine (*Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex),* lühinimega *BaltCoast.* Projekti eesmärk on parandada Läänemere piirkonna väärtuslike rannikuelupaigatüüpide (1630* ja 1150*) ja seal pesitsevate liikide niidurüdi (*Calidris alpine schinzii*) ning tutka (*Philomachus pugnax*), soodsat seisundit

Projekti rakendatakse 5 riigis, so Eestis, Leedus, Rootsis, Saksamaal ja Taanis. Eestis on projekti partneriteks Keskkonnaamet, Keskkonnaministeerium, Kihnu Väina Merepark ja MTÜ Põhjakonn. Eestis rakendat projekti Teorehe rannaniidul Matsalu rahvuspargis, Kõrgessaare-Mudaste hoiualal, Sõmeri hoiualal ja Linaküla-Sääreküla rannaniidul Kihnu hoiualal.

Projekti toetab LIFE Nature programm, kaasfinantseeringu on taganud Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet (ja selle eelkäijad), Kihnu Väina Merepark, MTÜ Põhjakonn ja SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Projekti kestus oli 2005-2012.

Projekti raames viidi läbi tegevusi nii spetsiaalselt projektialade soodsa seisundi parandamiseks kui ka üldisemalt elupaigatüüpide ja kaitsealuste liikide elutingimuste parandamiseks. Nii taastatati projekti abil projektialade rannaniite seal vohavast pilliroost ning toetatati nende jätkusuutlikku hooldamist karjaaedade ehitamise ning loomade soetuse abil. Samalajal koostatati aga liigikaitseliselt olulsite rannaniitude hooldussoovitused, koondatati rannikukurvitsaliste elupaikade andmebaas ning toetatati ekspertide vahelist kogemustevahetust alade parima hoolduse tagamiseks.

Projektiala kirjeldus
Asukoht: Sääre ja Linaküla külad, Kihnu vald, Pärnumaa
Kaitsealune objekt: Kihnu hoiuala (Natura ala kood: SPA: EE0040346; SCI: EE0040313)
Suurus: Linaküla-Sääreküla projektiala hõlmab 76 ha rannaniite Kihnu hoiualal (1096 ha).

1. PROJEKTI JOOKSUL TEOSTATUD TEGEVUSED

Projekti perioodil toimusid mitmed poollooduslike koosluste hooldamist soodustavad muudatused looduskaitsekorralduses. Avanes võimalus taodelda Maaelu Arengukava alusel taodeldavaid põllumajandustoetusi tekkisid võimalused taodelda muid vahendeid poollooduslike koosluste seisundi parandamiseks.

Projekti alustamise ajal oli karjatamine Kihnu rannaniitudel praktiliselt lakanud. Varem taluloomade kasutuses olnud alad olid kasutusest välja jäetud, sest traditsiooniline loomapidamine oli lakanud. Niitude toetuseks saare tööhõive parandamiseks ja maastike hooldamise eesmärgil loodi 2006. aastal Kihnu saarele Kihnu Majanduse Osaühing. Osaühingu loomisel oli abiks kindlasti ka see, et tekkis võimalus taodelda poollooduslike koosluste hooldustoetust ja saada looduskaitselistest projektidest vahendeid alade taastamiseks.

A1 Ekspertide külastused

BaltCoast projekti rahvusvaheliste ekspertide visiidid toimusid perioodil 16-22 aprill 2006.a. Eksperdid, kes olid kaasatud projektiala külastustesse olid: Lars Briggs, Kaarel Kaisel, Ilona Lepik, Alex Lotman, Kaja Lotman, Heikki Luhamaa, Leho Luigujõe, Eve Mägi, Riinu Rannap and Ole Thorup.
Ekspertkäikude tulemusena valmisid LIFE majandamise plaanid.

LIFE majandamise plaan

Ekspertgrupi majandamissoovitused koostati 2006.a. Ole Thorupi, Riinu Rannapi, Ilona Lepiku ja Lars Briggsi poolt. Majandamissoovitused sisaldasid ettepanekuid karjatamise korraldamise, niitmise, niidulindude ja kõre kaitsekorralduse osas.

LIFE majandamise plaanis antud soovituste, projekti käigus läbiviidud tegevuste tulemuste hoidmise ja seire käigus selgunud asjaolude põhjal on koostatud projektiala majandamissoovitused, mis saab integreerida Kihnu hoiuala kaitsekorralduskavasse. Kaitsekorralduskava koostamise protsess on takerdunud ebaõnnestunud hankemenetluste tõttu.

A3 Röövluse hindamine

Uuringute eesmärgiks oli kahlajatele mõjuva pesarüüstekoormuse hindamine ja röövloomade määramine ökoloogilise grupi tasemel. Välitööd viidi läbi 12. maist 21. juunini 2006. aastal ja 15. maist 12. juulini 2007. aastal. Välitööde põhjal saadud järeldustele tuginedes anti soovitusi, kuidas röövlust on mõistlik alal piirata. Soovitused keskendusid hooldatava ala suurendamisele ning hoolduskvaliteedi parandamisele ning röövlusspetsiifilisi tegevusi ette ei nähtud.

C5 Madalate looduslike veekogude taastamine

Karjatamise ja roo eemaldamise tulemusena on tekkinud rannaniidule iseloomulik mosaiiksus, kus madalmurused alad vahelduvad kõrgema taimestuga laikudega, alal esinevad madalad ajutised veekogud ja liivased-mudased taimestikuvabad laigud. Seega ei ole vajalik mehhaaniline veekogude loomine. Vt foto 1.

Foto 1 Karjatamine Kihnus Sigatsuaru rannaniidul (Andres Tarto | taevapiltnik.ee)

C6 Võsa ja roo eemaldamine

Kokku on projekti jooksul eemaldatud roogu ja võsa 4,8 ha suurusel territooriumil (Vt foto 2). Lisaks on rannast roogu tõrjutud karjatamise teel, mistõttu täiendav roo mehhaaniline eemaldamine ei osutunud vajalikuks.

Projektialalt eemaldatud võsa oli suhteliselt hõre, kuid omas killustavat mõju ja seetõttu oli vajalik võsa eemaldamine.

Foto 2 Võsa eemaldamine (Foto: Heikki Luhamaa)

C8 Karjatamise korraldamine

Projekti esimesel aastal hooldati vaid 23 hektari suurust ala, tänaseks on hooldatav ala suurenenud ja ulatub nüüd ligi 53 hektarini[1] (Vt kaarti LISA 1). Projekti eesmärgiks olev 51,2 ha on saavutatud.

Oluline hüpe on toimunud hoolduskvaliteedis, algselt karjatati madala loomkoormusega ja mitte kogu vegetatsiooniperioodi jooksul, nüüd on loomad rannaniidul pikemalt ja loomkoormus on alale vastav 0,8-1 lü/ha kohta. Vt fotod 3-4.

Foto 3 Kihnu rannaniit juulis 2006 (Murel Truu)

Foto 4 Kihnu rannaniit juulis 2010 (Foto: Murel Truu)

[1] Vahepealsetes aruannetes esitati saavutatud pindalana 67 ha, nüüd 52,8 ha. Oluline erinevus on tingitud digimise täpsustamisest. Varem olid hooldusüksuste pindalad digitud ebatäpsemalt ja sisaldasid ka ranniku serva ja veekogusid, nüüd digitakse hooldatavad alad täppisgpsiga täpselt mööda hooldatava ala piiri.

Loomade soetus

Projekti vahenditest soetati alale 1 tõupull. Projekti alguses karjatati projektialal vaid umbes 10 pealist karja, projekti jooksul on ala karjatamiskoormus oluliselt paranenud ulatudes hooldataval alal vajaliku koormuseni 0,8-1 lü/ha. Veiseid on alal ligikaudu 80 (lisaks noorloomad)

Aedade ehitus

Kogu karjatatav ala on tarastatud, karjaaiad on ehitatud vette, et soodustada roo tõrjumist rannast. Projekti abil on Kihnu rannaniitudele ehitatud kokku 13,4 km aedu. Vt foto 5. Lisaks projekti vahenditele on karajaaedu rajatud ka karjatamistoetuse ja muude vahendite arvelt.

Foto 5 Aia ehitus (Foto Heikki Luhamaa)

D1 Maaomanikega/maahooldajatega kokkulepete sõlmimine

Projekti alguses hooldasid valdavalt niite maaomanikud, projekti jooksul moodustatud Kihnu Majandamise OÜ võttis suure osa aladest enda hooldada. Projekti lõpuks on projektialal 6 maahooldajat. Projekti jooksul on maahooldajatega sõlmitud erinevaid hooldus- ja taastamistegevuste lepinguid.

Aastal 2013. on projektialal olemas kokkulepe 51,6 ha poollooduslike koosluste hooldamiseks.

Projektiala asub peaaegu täielikult eramaadel (45 eramaa kinnistut), vaid väike osa alast on vallale kuuluv munitsipaalmaa. Kuni projekti lõpuni jäi osa maaomanikke seisukohale, et ala hooldamine pole võimalik (ehk polnud nõus oma ala ise hooldama ega seda kellelegi kasutada anda).

E5 Infostendide paigaldamine

2012. aastal paigaldati Kihnu rannaniidu väärtusi tutvustav infostend. Vt foto 6.

Foto 6: Kihnu rannaniidule püstitatud infostend (Foto: Heikki Luhamaa)

Torn

Projekti raames planeeriti asendada ka rannaniidule varem rajatud vaateplatvorm, mis oli lagunenud. Torni püstitamise osas toimusid läbirääkimised linnustikuekspertidega, kes arvasid, et alast ülevaate saamiseks pole vaja vaatetorni ning sellise külastusobjekti rajamine võiks tuua alale täiendava häiringu. Lisaks ei saadud kokkulepet torni edaspidise hoolduse osas, projekti partneritest keegi külastust ei korralda ja saarelistes tingimustes ei olnud võimalik selle ülesande andmine ka Riigimetsa Majandamise Keskusele (looduskaitseliste külastusobjektide haldaja). Nende asjaolude tõttu jäeti torn projektialale rajamata.

Kihnu hoiuala (sh ka Linaküla-Sääreküla rannaniidu külastuskorraldus analüüsitakse põhjalikult läbi hoiuala kaitsekorralduskavas ja vajadusel pakutakse seal välja alternatiivsed võimalused, kuidas ala eksponeerida).

E6 Näitus

Kihnu Väina Mereparki ja selle loodusväärtusi tutvustav näitus valmis 2009. aastal. Näitust eksponeeriti mitmetes kohtades, püsiekspositsioonina on näitus üleval Kihnu kultuurimajas, Tõstamaa mõisas ja Varbla kultuurimajas.

E7 Talgud

Kihnu projektialal toimusid talgud kadakate eemaldamiseks aastatel 2005, 2007, 2009 ja 2010 (kokku 4 üritust). Talgutega kaasati projekti praktilistesse tegevustesse alaga mitteseotud huvilised, kellele selgitati, miks sellised tööd on vajalikud, milliste liikide elupaikade kaitseks töid tehakse ja kuidas on vaja alasid majandada. Lisaks tehti talgute raames töid, mis olid projekti jaoks vajalikud. Vt pilti talguliste tööst fotol 7.

Foto 7 Talgud kadakate eemaldamiseks rannaniidult (Foto: Murel Truu)

Juhendatud retked

2008. aastal viidi kohalikele koolilastele läbi loodusretk projektialal tutvustamaks, miks tööd on vajalikud, milliseid väärtusi kaitstakse, mida edaspidi vajalik teha on. Lisaks tehti taolised retked kõigile talgutel osalejatele.

Õppereis

2008. aastal korraldati projektiala maahooldajatele õppereis Matsallu tutvumaks rannaniitude hooldamisega.

F4 Seire

Projekti käigus jälgiti projektialadel kahepaiksete, kaitsealuste taimeliikide ja lindude seisundit. Seired viidi läbi 2006., 2007 ja 2010. aastal (osaliselt ka 2012.a.), projekti lõpus koostatud seirearuannetes võeti arvesse ka riikliku seire andmeid ja alade kontrollimise käigus kogutud juhuvaatlusi.

Seire käigus kogutud andmed on leitavad aruandest: Rannap, R., 2012, Monitoring report of species and habitats in project sites, Project report, "Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex", LIFE2004/NAT/D/000152, käsikiri, Keskkonnaamet.

F5 After-Life plaan

Koostati 2013.a. Keskkonnaameti poolt.

2. ALA LOODUSKAITSELINE SEISUND

2.1 Liigid

Linnud

Kokkuvõtvalt on projekti perioodil toimunud niiduliikide, sh niidurüdi, arvukuse tõus ja rannikuliikide arvukuse langus, järelduste tegemiseks asurkondade arvukuse suundumuste kohta oleks aga vajalik pikem jälgimisperiood. Projekti käigus on loodud juurde uusi niidulindudele sobivaid pesitsusalasid ja tõstetud olemasolevate kvaliteeti. Sihtliikide arvukuse kasvuks on väga oluline alade soodsa majandamise jätkumine ka pärast projekti lõppu. Märkimisväärne on niidurüdi arvukuse kasv 4-lt haudepaarilt 8-le Linaküla – Sääreküla projektialal.

Foto 7 Niidurüdi poeg (Hannes Pehlak)

Hinnangud projekti tulemuslikkusele linnustiku seisukohast saavad põhineda vaid 1-2 aasta loendustel projekti alguses ja lõpus, seejuures ulatub haudelindude arvukus liigiti mõnest mõnekümne paarini. Samuti on projekti tulemuslikkuse hindamisel raske eristada projektitegevuste mõju teistest olulistest niidulindude arvukust mõjutavatest teguritest. Üks olulisemaid neist on Eestis 2005. aastal alanud metsloomade suukaudne vaktsineerimine marutaudi vastu, mis kindlasti suurendas pisikiskjate arvukus ja seega ka rüüstesurvet maaspesitsevatele linnuliikidele. Tulemusi võivad mõjutada ka enamusele niidulindudele ebasoodsad kuivad kevaded 2008-09 ning soodsamad olud aastatel 2010-12. Üheks näiteks projektiväliste tegurite võimaliku mõju kohta on rannikualaga seotud kahlajaliikide arvukuse langus projekti perioodil, samas kui projekti tegevused suurendasid elupaiga sobivust ka nende liikide jaoks.

Tabel 1 Niidulinnustiku arvukuse muutus projekti jooksul

Liik	Arvukus projekti alguses 2006.a.	Arvukus projekti lõpus 2012.a.	Arvukuse muutus
Punajalg-tilder *(Tringa totanus)*	17	34	+17
Kiivitaja *(Vanellus vanellus)*	11	16	+5
Mustsaba-vigle *(Limosa limosa)*	1	3	+2
Lambahänilane *(Motacilla flava)*	14	20	+6
Niidurüdi *(Calidris alpina schinzii)*	4	8	+4

Kahepaiksed
Projekti jooksul ei ole toimunud olulisi muudatusi kahepaiksete arvukuses. Alal esinevad vähearvukalt tiigikonn, rabakonn ja tähnikvesilik.
Ala on eelmise sajandi lõpus olnud oluline kõre elupaik, kuid projekti alguseks oli liik alalt hävinud. Projekti käigus taastati küll liigile sobivaid elupaiku, kuid aktiivseid meetmeid liigi tagasitoomiseks ei rakendatud.

Taimestik
Emaputk on alal sage ja arvukas. Hinnanguliselt võib kogu ala asurkond ulatuda kuni 1000 taimeni. Liigi seisund on hea.
Botaaniliste väärtuste osas on ala seisund paranenud. Kui 2006.a. leiti. projektialalt neli kaitsealust taimeliiki, siis 2010.a. seire käigus avastati kaheksa kaitsealust taimeliiki (emaputk, randtarn, balti-sõrmkäpp, vööthuul-sõrmkäpp, soo-neiuvaip, harilik muguljuur ja suur-käopõll).

2.2 Elupaigad

Projektialal on valdavaks rannaniitude elupaigatüüp (1630*). Suuremas osas on tegemist tüüpilise suprasaliinse, rannalähedasel alal aga saliinse rannaniiduga (vt foto 8). Maa-poolses osas on kitsa ribana ka osaliselt kadakatega kaetud loo-analoogi.

Foto 8: Kihnu rannaniit 2013 (Cäthrin Valm)

Rannaniitude seisund on projekti jooksul oluliselt paranenud. 1999. aastal läbi viidud elupaikade inventeerimisel kirjeldati ala järgmiselt: ala on mosaiik pillirooga kinnikasvanud ja lagedamatest niidulappidest,eriti ida-ja lõunaosas kaetud lausroostikuga (Inventeerijad: Egle Puidet,Elle Roosaluste,Heiko Annus). Rannaniidu seisundit hinnati tasemel C. 2009.aastal läbi viidud elupaiga kordusinventuuris kirjeldatakse sama ala kui Karjatatav rannaniit, mille koormus võiks olla kohati suurem. Osa ka niidetav ala, majandataval rannaniidud rikka flooraga ja väga väärt linnualad (Inventeerijad: PKÜ Toomas Kukk, Ott Luuk, Jaak-Albert Metsoja, Meeli Mesipuu jt). Rannaniidu seisundit hinnati tasemel A.

3. VAJALIKUD TEGEVUSED TULEVIKUS

3.1 Seisundi säilitamiseks vajalikud tegevused

3.1.1 Elupaikade ja liikide seire

Elupaigad

- Linaküla-Sääreküla rannaniit kuulub Riikliku seire allprogrammi Elusloodus mitmekesisuse ja maastike seire alamprogrammi "Ohustatud taimekoosluste (Natura2000 kooslused) seire" alade hulka, mille raames vaadeldakse pangametsade, luhtade, pärisaruniitude, madalsoode, rabade, rannaniitude loopealsete ning nõmmede seisundit.
  Võimalik korraldaja: Keskkonnaagentuur (KAUR)
  Võimalik rahastaja: RE

- Kaitse korraldamiseks ja teadlike otsuste tegemiseks uuendab Keskkonnaamet elupaikade inventuuri andmestikku vähemalt 10. aastase tsükliga (hooldatavatel kooslustel). Varasemad inventuurid on toimunud 1999.a. ja 2009. Järgmine toimub eeldatavasti hiljemalt 2019. aastal.
  Võimalik korraldaja: Keskkonnaamet (KA)

Võimalik rahastaja: MAK, RE, projektipõhised vahendid

Linnustik

- Linaküla-Sääreküla rannaniit kuulub Riikliku seire allprogrammi Elusloodus mitmekesisuse ja maastike seire alamprogrammi "Valitud elupaikade haudelinnustik 2012" alade hulka, mille eesmärgiks on Eesti rannaniitude haudelinnustiku liigilise koosseisu ja arvukuse muutusi ja trende, samuti seirealade kvaliteeti niiduliikide elupaigana.
  Võimalik korraldaja: Keskkonnaagentuur (KAUR)
  Võimalik rahastaja: RE

Muu elustik

- Kihnu loodusalale on koostamisel kaitsekorralduskava, millega nähakse ette kaitseväärtuste seisundi jälgimiseks vajalikud tööd.
  Korraldaja ja rahastus planeeritakse kaitsekorralduskavas.

3.1.2 Kaitse tõhususe hindamine lähtuvalt liikide elupaigavajadusest

- Kihnu loodusalale koostatakse kaitsekorralduskava, mille raames nähakse ette tervikliku kaitse tulemuslikkuse hindamine. Kaitsekorralduskava koostatakse 10. aastaks, selle tulemuslikkust hinnatakse 5-aastase tsükliga kaitsekorraldusperioodi keskel ja lõpus. Hetkel on Keskkonnaameti poolt väljatöötamisel põhimõtted, kuidas hinnata poollooduslike koosluste hooldamise tulemuslikkust.
  Võimalik korraldaja: Keskkonnaamet (KA)
  Võimalik rahastaja: MAK, RE, projektipõhised vahendid

3.1.3 Iga-aastane niitude hooldus ja hooldamata alade taastamine

Rannaniitude hooldamine on korraldatud PRIA poollooduslike koosluste hooldustoetuste meetme abil. Poollooduslike koosluse hooldamise toetuse (*edaspidi PLK*) eesmärk on tagada Natura 2000 aladel asuvate poollooduslike koosluste soodne seisund. Toetust võib taotleda füüsiline isik, juriidiline isik, seltsing ja muu isikute juriidilise isiku staatuseta ühendus, kes on läbinud vastava poollooduslike koosluste hooldamist käsitleva koolituse.

Rannaniitude hooldus toimub vastavalt Keskkonnaameti poolt koostatud Rannaniitude hoolduskavale (Lotman, 2011), mis näeb ette rannaniitude hooldusele vajalikud nõuded ja hooldusvõtted. Vajalik on hoolduse jätkamine juba hooldataval alal, seejuures parandades hoolduse kvaliteeti. Vajalik on suunata karja kõrgema taimestuga kohtadesse (veepiirile, madalatesse lohkudesse jms) ja hoida karjatamiskoormus vegetatsioonile vastav (parema taimekasvuga aastatel suurendada võimalusel loomühikuid või hoida loomi kauem väljas).

Oluline on laiendada Linaküla-Sääreküla rannaniitude hooldust ka nendele aladele, mis hetkel maaomanike vastuseisu tõttu on hooldamata. Selleks on vajalik jätkata teavitustegevust ja selgitustööd. Kõnealustel aladel võib olla vajadus taastamistegevuste (roo- ja võsa eemaldamine) läbiviimiseks, mida on mõistlik rakendada ainult paralleelselt ala karjatamisega.

Samuti on mõistlik edaspidi terviklikult käsitleda kogu Kihnu saare rannaniitude hooldust ja selle kvaliteedi tõstmist, seejuures arvestades Linaküla-Sääreküla rannaniidu prioriteetsusega.
Võimalik korraldaja: Keskkonnaamet (KA)
Võimalik rahastaja: MAK, projektipõhised vahendid

3.1.4 Kavad ja strateegiad

Tervikliku Kihnu loodusala kaitsekorralduskava koostamine. Kaitsekorralduskava koostamise hange kuulutati esmakordselt välja 2012. aastal, tänaseks on koostaja leidmine mitmeid kordi ebaõnnestunud. Käesoleva aruande koostamise ajal on järjekordne kava koostamise hange väljakuulutamisel.
Võimalik korraldaja: Keskkonnaamet (KA)
Võimalik rahastaja: RE, ERF

3.2 Kaitse tulemuslikkuse hindamine

3.2.1 10 AASTASEL PERIOODIL

Kaitse eesmärk: Linaküla-Sääreküla rannaniidu kurvitsaliste arvukus ei kahane

- Linaküla-Sääreküla projektiala rannaniitude haudelinnustik on soodsas seisundis kui alal pesitsevate kurvitsaliste arvukus ei kahane (vt Tabel 1).
- Niidurüdi on Linaküla-Sääreküla projektialal soodsas seisundis, kui tema arvukus on alal vähemalt 8 paari

Kaitse eesmärk: Linaküla-Sääreküla rannaniit on esinduslik ja soodsas looduskaitselises seisundis 55 ha suurusel alal

- Linaküla-Sääreküla rannaniitude seisundit hinnatakse järgmise elupaigainventuuri käigus (eeldatavasti aastal 2019) seisundile A;
- Linaküla-Sääreküla rannaniitude kahepaiksete liigiline koosseis püsib;
- Linaküla-Sääreküla rannaniitude kaitsealuste taimeliikide arvukus ei vähene.

3.2.2 30 AASTASEL PERIOODIL

Kaitse eesmärk: Rannaniidu kurvitsaliste arvukus ei kahane

- Linaküla-Sääreküla projektiala rannaniitude haudelinnustik on soodsas seisundis kui alal pesitsevate kurvitsaliste arvukus suureneb (vt Tabel 1).
- Niidurüdi on Linaküla-Sääreküla projektialal soodsas seisundis, kui tema arvukus suureneb alal vähemalt 10 paarini.

Kaitse eesmärk: Linaküla-Sääreküla rannaniit on esinduslik ja soodsas looduskaitselises seisundis 60 ha suurusel alal

- Linaküla-Sääreküla rannaniitude seisundit hinnatakse seisundile A;
- Linaküla-Sääreküla rannaniitude kahepaiksete liigiline koosseis püsib;
- Kõre seisundi paranemise korral Eesti mandriosas on alustatud liigi taasasustamist Linaküla-Sääreküla rannaniidule;
- Linaküla-Sääreküla rannaniitude kaitsealuste taimeliikide arvukus ei vähene.

ENGLISH SUMMARY

Site description:

Location: Sääreküla and Linaküla villages, Kihnu parish, Pärnu County (SW part of Estonia)
Protected area: Kihnu limited conservation area (Natura codes: SPA: EE0040346; SCI: EE0040313)
Size: project site covers 76 ha of coastal habitats in Kihnu limited conservation area (1096 ha).

Actions implemented by the project

Expert visits to the sites: The area was visited in the period of 16th-22th of April 2006 by Lars Briggs, Kaarel Kaisel, Ilona Lepik, Alex Lotman, Kaja Lotman, Heikki Luhamaa, Leho Luigujõe, Eve Mägi, Riinu Rannap and Ole Thorup.
LIFE Management plan: The management recommendations were complied by the expert group and implemented during the project. According to the management recommendations, the results of implemented actions, monitoring carried out and other information available was complied a draft meadow management plan, which will be integrated to the official managmeent plan of Kihnu limited conservation area.
Predation study: Project site was a study area for the predation study carried out in Estonia during 2006-2007.
Restoration of natural depressions: Natural depressions were restored by grazing and removal of reed. Results can be seen on photo 1.
Clearing of unwanted vegetation: Removal of reed and brushwood was done on an area of 4,8 ha (See photo 2), also reed was removed by grazing.
Improving of grazing: At the start of the project only 23 ha of meadows were under low pressure grazing. By the end of the project in 2012 the area that is grazed with the sufficient grazing density reaches 53 ha (see photos 3 and 4 to compare the status of meadows in 2006 and in 2010) and annex 1 map to see the total area grazed.
Purchase of cattle: 1 bull was bought with the help of the project. During the project period it was possible to increase the number of cattle on the area from 10 to 80 cattle.
Building fences: All the grazed area is bordered with fences, fences are built to the water to improve removal of reed from the waterline. 13,4 km of fences were built with the help of the project (see photo 5).
Management agreements: In the start of the project most landowners managed their own meadows (mostly by mowing), during the project a Kihnu Majandus OÜ was established, which is a local agricultural business. By the end of the project Kihnu Majanduse OÜ has taken over most areas and organizes there grazing. In addition to this company there are 5 additional local farmers taking care of the meadows.
The area is privately owned and agreements have been made to graze the area with most of the owners, still there are some that are not interested in cooperation.
Information boards: 1 information board has been set up. See photo 6.
Exhibition: An exhibition was compiled in 2009 to introduce the Kihnu Strait Marine park. It is presented in 3 locations.
Work camps: Work camps were carried out in 2005, 2007, 2009 and 2010 (4 events). See photo 7.
Guided tours: 1 guided tour for schoolchildren was carried out in 2008. Also guided tours were made for all participants of work camps.
Study tour: In 2008 was carried out a study trip to Matsalu National Park to show how coastal meadows are managed there

Monitoring: Monitoring of amphibians, vascular plants and breeding birds was carried out during the project.
After-Life plan: Was compiled by Environmental Board.

Conservation Status of the site
As a conclusion it can be said that during the project period the number of meadow birds has increased and number of coastal birds decreased. The project has helped to create new habitats for meadow birds and the quality of the habitats previously existent has improved. NB the number of Dunlin has increased from 4 pairs to 8.

Three species of amphibians were found: three adults of the pool frog, one adult of the smooth newt and some larvae of the moor frog.Various meadows have attractive aquatic habitats with some rather suitable terrestrial habitat for the natterjack toad, although this species was not observed.

The population of wild angelica (Angelica palustris) is abundant in the site. The number of protected species increased, in 2006 4 protected species were identified in 2010 there was 8 protected vascular plants identified.

Necessary actions
Monitoring, habitat management and restoration is planned. The plans will be enforced by Kihnu limited conservation area management plan (a protected area in which the project site is located), which is under preparation. Until the approval of the management plan, it will be continued to manage the areas already under management (financed under ARIB) and monitor different values under state monitoring program.

Kasutatud allikad

1. **Aav, L**., 2010, KIHNU RANNANIIDUD JA NENDE KAITSE, Tartu Ülikool Türi Kolledž, lõputöö, 38 lk
2. EELIS, 2013;
3. Keskkonnaregister, 2013;
4. **Lotman, S**., 2011, Rannaniitude hoolduskava, http://www.keskkonnaamet.ee/public/PLK/Lisa_1_Rannaniitude_hoolduskava_2011.pdf;
5. Poollooduslikku koosluse hooldamise toetus (MAK meede 2.3.5) 2013 http://www.pria.ee/et/toetused/valdkond/taimekasvatus/poollooduslikku_koosluse_hooldamise_toetus_2013/ ;
6. **Rannap, R**., 2012, Monitoring report of species and habitats in project sites, Project report, “Rehabilitation of the Baltic Coastal Lagoon Habitat Complex”, LIFE2004/NAT/D/000152, käsikiri, Keskkonnaamet;

LISAD
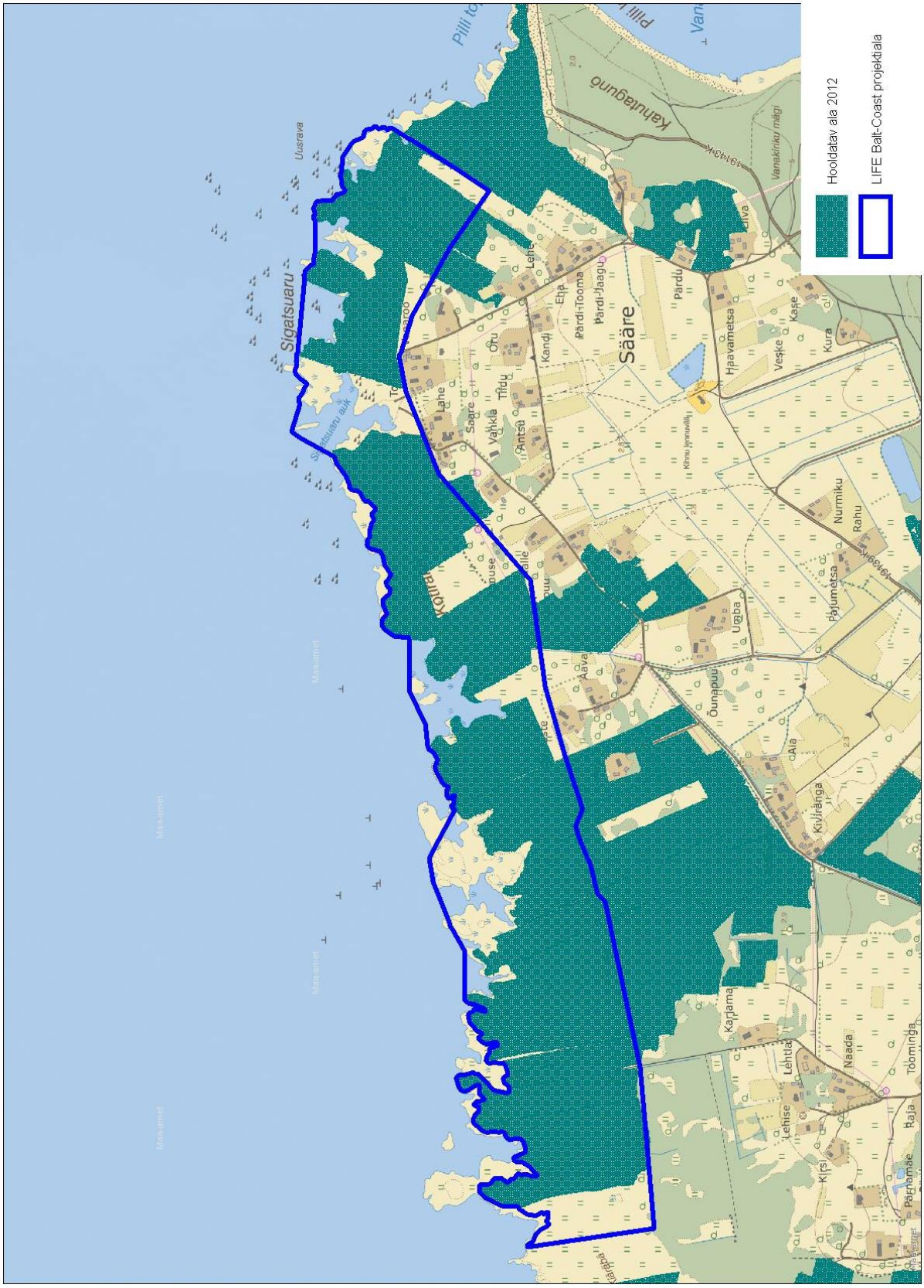
LISA 1 – Projekti lõpus (2012.a.) hooldatav ala